

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2254

av **Sofia Arkelsten m.fl. (M)**

Transparent skatteutjämningsystem

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att transparensen bör öka i det kommunala skatteutjämningsystemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det kommunala skatteutjämningsystemet är omdiskuterat. Stockholms stad, ett antal kommuner i Stockholms län samt Stockholms landsting är nettobetalare till systemet.

Systemet motiveras med fördelningspolitik. Det är ett avsteg från principen om att kommunen har beskattningsrätt för sin verksamhet eftersom medel överförs till andra kommuners verksamhet. Snarare används principen om direkt budgetstöd, en princip som övergivits vad gäller Sveriges internationella utvecklingssamarbete där direkta budgetstöd till andra länder bedöms vara svårt att utvärdera och med oklara effekter.

Skatteutjämningsystemet kan uppfattas som orättvist och att Stockholmsregionen blir negativt särbehandlat eftersom det är där nettobetalarna finns.

Ett sätt att öka legitimiteten och samtidigt öka det lokala politiska ansvarsutkrävandet för kommuner, landsting och regioner är att alla nettomottagare inom utjämningsystemet särskilt redovisar hur intäkterna de får i bidrag används.

Det är rimligt att kommuner och landsting som är nettobetalare redovisar kostnaden för utjämningsystemet i sin budget.

Det kommunala utjämningsystemet ska bidra till att människor i Sverige kan få likvärdig vård och kommunal service. Men det finns farhågor att utjämningsystemet snarare leder till att vissa kommuner, landsting och regioner använder medel till att täcka upp underskott, eller verksamheter som ligger utanför välfärdens kärna såsom att bygga arenor, driva solarier eller anordna festivaler. De mottagande kommunerna får mindre anledning att effektivisera, genomdriva reformer och framförallt hushålla med väljarnas pengar. Det är avgörande för systemets legitimitet att transparensen ökar.

Kommuner, regioner och landsting ska fokusera på välfärdens kärna, det som är allra viktigast och det som väljarna kan förvänta sig ska fungera. Det krävs viktiga reformer för att fler ska arbeta mer i Sverige – annars klarar vi inte finansieringen av välfärden. Jobbklyftan, skillnaden i sysselsättning mellan människor som nyligen kommit till Sverige och människor som levt sina liv här ökar. Det är svårt och tar lång tid för nyanlända att komma i arbete. Kommuner, regioner och landsting kan bland annat hjälpa till att skapa goda förutsättningar för företagande, erbjuda relevanta utbildningar och se till att fler arbetar och att det lönar sig att arbeta för flera. På så sätt stärker de sin egen ekonomi, minskar bidragsberoendet för medborgarna och ger fler människor makt över sitt eget liv.

Riksdagen bör ge regeringen till känna att transparensen bör öka i det kommunala skatteutjämningsystemet genom att mottagande kommuner, regioner och landsting särskilt ska redovisa hur intäkterna som de tilldelas genom det kommunala utjämningsystemet används.

Sofia Arkelsten (M)

Erik Bengtzboe (M)

Hanif Bali (M)

Sofia Fölster (M)

Dag Klackenberg (M)

Ida Drougge (M)

Jessica Rosencrantz (M)

Margareta Cederfelt (M)